

Poikel Vindkraft Ab/Oy
c/o Fortum Power and Heat Oy
PB 100, 00048 FORTUM

Edsvik vindpark Ab
c/o Oy Wasa Tilit Ab Handelsplanaden 12 b
65100 Vasala

KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE OM PLANEN FÖR BEDÖMNING AV MILJÖKONSEKVENSERNA AV POIKEL VINDKRAFTSPARK

De projektansvarige har 3.5.2021 skickat en plan för bedömning av miljökonsekvenser enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten, som är kontaktmyndighet. MKB-planen har införts i planen för deltagande och bedömning av delgeneralplanen för Poikel vindkraftspark.

UPPGIFTER OM PROJEKTET OCH FÖRFARANDET VID MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING

Projektets namn

Poikel vindkraftspark

Den projektansvarige

Poikel Vindkraft Ab/Oy, kontaktperson Hans Vadbäck och Edsvik vindpark Ab, kontaktperson Martina Köhn.

FCG Finnish Consulting Group Oy, kontaktperson Marja Nuottajärvi och Johanna Harju har varit konsulter för uppgörande av bedömningsplanen.

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB)

Syftet med MKB-förfarandet är att främja identifiering, bedömning och iakttagande av projektets betydande miljökonsekvenser i planeringen och beslutsfattandet samt att samtidigt öka medborgarnas tillgång till information och möjligheter att delta. I MKB-förfarandet fattas inga beslut om projektet, utan målet är att producera mångsidig information till grund för beslutsfattandet.

MKB-förfarandet är uppdelat i två skeden. I det första skedet gör den projektansvarige upp en bedömningsplan, vars syfte är bl.a. att framföra uppgifter om gjorda och planerade utredningar, metoder som tillämpas i bedömningen samt projektets tidtabell. Kontaktmyndigheten ger ett utlåtande om planen, i vilket beaktas utlåtanden och åsikter som har lämnats in i samband med hörandet om planen.

På basis av bedömningsplanen och kontaktmyndighetens utlåtande om den utarbetar den projektansvarige en miljökonsekvensbeskrivning, i vilken ges information om projektet och projektalternativen samt en enhetlig bedömning av deras miljökonsekvenser. MKB-förfarandet avslutas i och med den motiverade slutsatsen som kontaktmyndigheten ger om bedömningsbeskrivningen. Bedömningsbeskrivningen och den motiverade slutsatsen bifogas till eventuella tillståndsansökningar.

Ett förfarande vid miljökonsekvensbedömning tillämpas i projekt, som sannolikt har betydande miljökonsekvenser. Projekt som behandlas i ett bedömningsförfarande har räknats upp i projektförteckningen i MKB-lagens (252/2017) bilaga 1. Detta projekt fordrar ett förfarande vid miljökonsekvensbedömning på basis av punkt 7) e), vindkraftverksprojekt där de enskilda kraftverken är minst 10 till antalet eller projektets totala kapacitet är minst 45 megawatt.

Projektets miljökonsekvenser bedöms i samband med delgeneralplanen för Poikel i ett gemensamt förfarande på basis av 5 § i MKB-lagen.

SAMMANDRAG AV PROJEKTET

Projektet, dess syfte och läge

Avsikten med projektet är att bygga en vindkraftspark med åtta vindkraftverk i Korsnäs kommuns område. De planerade vindkraftverken har en maximal effekt på 5–10 megawatt och kraftverkens totala höjd är högst 290 meter, navhöjden högst 200 meter och rotorns diameter högst 180 meter. Vindkraftsparkens projektområde ligger cirka en kilometer från Korsnäs centraltätort österut.

Den interna och externa elöverföringen i vindkraftsparken byggs med jordkablar. Enligt de preliminära planerna flyttas elektriciteten som produceras i projektområdet till riksnätet med medelspanningskablar via Taklax elstation som ligger på den södra sidan av projektområdet.

Alternativ som granskas i miljökonsekvensbedömningen

I förfarandet vid miljökonsekvensbedömning granskas utöver alternativet att projektet inte genomförs ytterligare två alternativ i enlighet med nedan:

Alternativ ALT0: Nya vindkraftverk byggs inte.

Alternativ ALT1: I området av Poikel byggs åtta nya vindkraftverk. Vindkraftverkens maximala höjd är 290 meter, navhöjden är 200 meter och enhetseffekten är 5–10 MW. I alternativ 1 är vindkraftsparkens totala effekt cirka 40–80 MW.

Alternativ ALT2: I området av Poikel byggs åtta nya vindkraftverk. Vindkraftverkens maximala höjd är 290 meter, navhöjden är 200 meter och enhetseffekten är 5–10 MW. I projekialternativ 2 är vindkraftsparkens totala effekt samma som i alternativ 1, dvs. cirka 40–80 MW. Fyra vindkraftverk placeras på annat sätt än i alternativ 1.

Elöverföring: Den interna och externa elöverföringen i vindkraftsparken byggs med jordkablar. Lösningarna för elöverföringen preciseras allteftersom MKB-förfarandet framskrider samt i den fortsatta planeringen av projektet.

MEDDELANDE OM BEDÖMNINGSPLANEN OCH SAMRÅD

Kungörelsen om planen för deltagande och bedömning av delgeneralplanen för Poikel vindkraftspark och planen för miljökonsekvensbedömning har publicerats i Ilkka-Pohjalainen och Vasabladet. Bedömningsplanen och kungörelsen har varit framlagda till påseende 5.5- 4.6.2021 på Korsnäs kommuns webbplats på adress www.korsnas.fi och handlingarna har publicerats elektroniskt på webbplatsen www.miljo.fi/poikelvindkraftMKB.

På grund av coronapandemin har evenemanget för allmänheten om bedömningsplanen och planen för deltagande och bedömning i anslutning till delgeneralplanen ordnats som öppet elektroniskt Teamsmöte 10.5.2021.

I enlighet med det gemensamma förfarandet har Korsnäs kommun begärt utlåtande om bedömningsplanen av följande instanser:

Korsnäs kommuns olika förvaltningsnämnder, nämnder och förtroendeorgan, Malax kommun, Närpes stad, NTM-centralen i Södra Österbottens, NTM-centralen i Egentliga Finland, Österbottens förbund, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland, Österbottens museum, Västkustens miljöenhet, Österbottens räddningsverk, Trafiksäkerhetsverket Traficom, Trafikledsverket, Försvarsmaktens andra logistikregemente, Finavia, Forststyrelsens Kusten naturtjänster, Österbottens skogscentral, MTK/Österbottens Svenska Producentförbund r.f., Fintraffic Flygtrafiktjänst Oy, Naturresurscentret, Finlands viltcentral- Österbotten, Skogsvårdsföreningen Österbotten, Finlands naturskyddsförbunds Österbotten distrikt, Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys, Suomen Erillisverkot Oy, Meteorologiska institutet, EPV Regionalnät Ab, Fingrid Abp, Digita Oy, Telia Finland Abp, Elisa Abp, Cinia Oy, DNA Oy, Elenia Oy. Dessutom begärdes kommentarer av NTM-centralen i Södra Österbottens enheter för områdesanvändning och vattentjänster, naturskydd, vattenresurser och miljöskydd samt av ansvarsområdet för trafik och infrastruktur.

SAMMANDRAG AV UTLÅTANDEN OCH ÅSIKTER

Sammanlagt 20 myndighetsutlåtanden och 34 åsikter av privatpersoner eller föreningar har lämnats in till kontaktmyndigheten. Utlåtande har lämnats in av ANS Finland Oy, Digita Oy, Elisa, Södra Österbottens förbund, Fingrid Abp, Finlands Viltcentral/Suomen Riistakeskus, Naturresurscentret, Forststyrelsen, Skogscentralen, Österbottens förbund, Österbottens museum, Österbottens räddningsverk, Försvarsmakten / 2. Logistikregemente, Traficom och Västkustens miljöenhet. NTM-centralen i Södra Österbottens ansvarsområde för trafik och infrastruktur, NTM-centralen i Södra Österbottens naturskydds-enhet, miljöskydds-enhet och vattentjänstgrupp har lämnat in expertkommentarer.

Meteorologiska institutet och Malax kommun har meddelat att de inte har något att yttra.

I sitt utlåtande tar kontaktmyndigheten ställning till aspekterna som framförs i utlåtandena och åsikterna och som krävs av bedömningsprogrammet enligt lagstiftningen om miljökonsekvensbedömning. I bilaga 1 till kontaktmyndighetens utlåtande framförs utlåtandena, åsikterna och expertkommentarerna som har lämnats in under hörandet.

Cinia Oy är inte emot Poikel vindkraftsprojekt och har inget att yttra om projektet i området av Poikel i Korsnäs kommun. *Cinia Oy* begär att olägenheterna som projektet orsakar i framtiden beaktas.

Fintraffic Flygtrafiktjänst Ab ger vid behov utlåtande om flyghinder för ansökan om flyghindertillstånd. I utlåtandet tar flygtrafiktjänsten ställning till objektets eventuella konsekvenser för flygsäkerheten och om flygtrafikens smidighet och vid behov begränsas objektets maximala höjd. Det geografiska informationsmaterialet om flyghinderbegränsningar kan laddas ner från Fintraffics webbplats. Med hjälp av materialet kan planeraren redan på förhand bedöma höjdbegränsningar som objektet eventuellt blir föremål för.

Digita påminner om att vindkraftsparkerna kan orsaka betydande olägenheter för antenn-tv-mottagningen och framförallt i bostads- och fritidshusen som ligger bakom parken i förhållande till radio- och TV-sändningsstationen. Eftersom vindkraften medför störningar i antenn-tv-mottagningen påverkar det också tillgången till varningsmeddelanden och via detta den allmänna säkerheten. Därför bör detta också beaktas i bedömningen av konsekvenser i anslutning till säkerhet. Den projektansvarige måste framföra en konkret plan om hur man förhindrar eller utesluter vindkraftverkens störningar för de riksomfattande radio- och tv-sändningarna. Den som ger upphov till störning vidtar nödvändiga åtgärder för att rätta till situationen och ansvarar även för kostnaderna. Projektet kan även orsaka störning tillsammans med andra vindkraftsprojekt, vilket även bör beaktas när metoder för att utesluta störningen genomförs.

Elisa konstaterar att företaget inte motsätter sig projektet, men begär att olägenheterna för Elisas teletrafik beaktas. I fortsättningen kan radiolänksystem inte byggas i det aktuella projektets verkningsområde.

Fingrid Abp konstaterar att den preliminära kraftledningsrutten för den nya likströmsförbindelsen mellan Finland och Sverige eventuellt förläggs till området. Rutten från Murtoinen till Korsnäs som har granskats i de preliminära utredningarna skulle i sin helhet placeras i en ny ledningsgata. I Österbottens landskapsplan 2040 framförs ett förbindelsebehov via Poikel för den nya rutten. Vindkraftsprojektet och ledningsförbindelsen bör koordineras i samarbete med stamnätsbolaget Fingrid.

Naturresurscentret Luke konstaterar att fåglarna som flyttar via området och hönsfåglarna, vilkas spelplatser eventuellt finns i planeringsområdet, är betydelsefulla arter med avsikt på projektet. Projektområdet ligger i närheten av fåglarnas huvudsakliga flyttningsrutter. Utredningarna om fåglarnas flyttning är i behov av uppdatering. Informationen om förekomsten av däggdjur bör utredas noggrannare med hjälp av linjetaxering av snöspår. Det är också bra att utnyttja Lukes villtriangeltaxeringar i närheten av området. Projektområdet hör till ett älghushållningsområde där det jagas rikligt med älg, varför utmaningarna för älgjakten skulle kunna begrundas noggrannare.

Västkustens miljöenhet påpekar att negativa konsekvenser för bebyggelsen, landskapet, rekreationen, miljön och naturen bör minimeras. Bullernivåerna och konsekvenserna av blinkande ljus och skuggor får inte överskrida riktvärdena (i fråga om blinkande ljus och skuggor tillämpas 8 h/år). Konsekvenserna för rovfåglarna såsom fiskgjusarna, havsörnarna och fjällvråk bör utredas. Dessutom bör det utredas huruvida Degermossen är en rastplats under flyttningstiden bl.a. för trana såsom även betydelsen av matflygningarna mellan Degermossen och kusten. ALT2 är bättre ur miljösynpunkt.

Forststyrelsen konstaterar att projektet till den planerade arealen är större än det som föreslår i Österbottens etapplandskapsplan och kraftverkstypen är större än i de kraftverk som har byggts hittills. I närheten av planeringsområdet ligger följande Naturaområden som delvis eller helt administreras av Forststyrelsen: Degermossen, Kvarkens skärgård, Kackurmossen, Petalax ådal,

Hinjärvträsk och Närpes skärgård. Forststyrelsen anser att det föreslagna avståndet till fiskgju-seboet på Degermossen inte är tillräckligt och påpekar att om häckning inte konstateras år 2021, betyder det inte att man med beaktande av botrådets placering i förhållande till projektområdet kan förhålla sig som om boet inte är bebott. Det planerade vindkraftsområdet i Poikel ligger i ett nationellt betydande vårflyttningssträck för sångsvan, havsörn, sädgås, trana och fjällvråk. Om-rådet ligger dessutom i tranornas höstflyttningssträck. Det är frågan om sannolika flyttsträck för fåglar som samlas i Naturaområdena. Forststyrelsen anser att det är viktigt att göra en egen uppföljning av flyttfågelbeståndet i omgivningen av det planerade Poikel vindkraftsområde och att samverka med andra projekt utvärderas. På basis av utredningarna bör man i planeringen fästa särskild uppmärksamhet på rovfåglarnas bon och flygrutter samt på tillräckligt stora flytt-ningskorridor. Särskild uppmärksamhet bör fästas på flyttande havsörnar.

Österbottens förbund påpekar att det i landskapsplanen finns en reservation för elledning och en förbindelse för överföringsavlopp i projektområdet. Förbundet påminner om att det är viktigt att alla konsekvenser utreds och beaktas i den fortsatta planeringen. I närområdena planeras flera vindkraftsområden och vissa håller på att byggas och samverka av dessa bör utredas.

Österbottens museum konstaterar att en god grund för bedömningarna har erhållits i samband med tidigare projekt. Eventuella fornminnen i området är sannolikt förhållandevis nya och hör samman med boskapsskötsel. Terrängarbeten kan komma ifråga om andra källor inte ger en tillräcklig bild av områdena där markanvändningen förändras. Museet påminner om att trots ob-jekten inte är skyddade med stöd av lagen om fornminnen, kan de ändå skyddas med stöd av markanvändnings- och bygglagen.

Österbottens räddningsverk framför att utöver isproblem föreligger också brandfara. Riskana-lyser bör göras upp om både is- och brandrisken. Enligt rekommendationen borde avståndet från ett kraftverk till bosättning vara minst 600 m. Räddningsverket påminner om att det inte har möj-lighet att släcka eldsvådor i vindkraftverkens turbiner, vilket bör beaktas i beredningen.

Försvarmaktens 2. Logistikregement påpekar att sensorsystemen som Försvarmaktens reg-ionbevakning använder utsätts för de mest betydande och omfattande konsekvenserna av vind-kraftverken. Innan planen godkänns bör projektet ha fått ett positivt godtagbarhetsutlåtande av Huvudstaben. Vindkraftsaktören eller planläggaren ansvarar för utredning av konsekvenserna för radarsystemet. Om det behövs en utredning av konsekvenserna för radarsystemen, bör den utföras senast i den detaljerade planeringen.

Finlands skogscentral framför att skogsbruksområdena i mån av möjlighet avgränsas utanför den framtida planen, om behov av samordning inte framgår, och att skogen i området bör tas i bruk för annan markanvändning i så liten utsträckning som möjligt. Projektets konsekvenser (mindre skogsareal, skyddsbestämmelser) för att bedriva skogsbruk och för kolbindningen bör utredas.

Finlands Viltcentral påminner om att nästan alla viltarter som påträffas i Finland förekommer i området, varför konsekvenserna för dessa bör utredas omsorgsfullt. Vindkraftsparken kan ha negativa konsekvenser för den ekologiska förbindelsen och för det lokala viltbeståndet. Jakt är mycket viktigt både på fritiden och ekonomiskt och bör även beaktas i bedömningen av männi-skornas hälsa, levnadsförhållanden och välmående. De lokala jaktföreningarna måste höras i projektet. De kan också ge information om områdets skogshönsfåglar.

Traficom påpekar att höjdbegränsningen för höjdbegränsningsområdet vid Vasa flygfält bör framföras i planeringsmaterialet. *Traficom* påminner om att även vindkraftverkens konsekvenser för radiosystemen bör beaktas vid planering av vindkraftsbyggande. Det är viktigt att säkerställa att TV- och mobilkommunikationstjänsterna samt radar och radiolänkar fungerar tillräckligt störningsfritt även i framtiden. Olika parter bör samarbeta redan när vindkraftverken planeras och sträva efter att välja sådana vindkraftverksplatser att radiosystemen inte störs eller att störningarna kan uteslutas. De som ansvarar för vindkraftsprojektet rekommenderas vara i kontakt med alla kända ägare till radiosystemen i närområdena (30 km).

NTM-centralens naturskyddsenshet konstaterar att det finns flera för fågelbeståndet värdefulla MAALI-, IBA-, FINIBA- och Naturaområden i närheten av projektområdet. Dessutom är projektområdet förlagt till de viktiga huvudflyttsträcken längs kusten. I projektet bör behöriga utredningar av det flyttande fågelbeståndet utföras på våren och hösten. Utredningar som har gjorts under tidigare år i andra projekt i närområdet kan utnyttjas i konsekvensbedömningen.

NTM-centralens miljöskyddsenshet påminner om att det finns ett avsevärt antal bostadshus och fritidsbostäder på mindre än 2 kilometers avstånd från projektområdet. I MKB-beskrivningen bör det framföras hur många bostads- och fritidsbyggnader som hamnar innanför varje bullerområde och zon för blinkande ljus och skuggor. I princip bör kraftverken placeras i projektområdet så att bosättningen inte utsätts för olägenheter på grund av buller och blinkande ljus och skuggor. I beskrivningen bör även bedömas mängden marksubstanser under tiden som projektet byggs och placeringen av dem antingen i projektområdet eller på andra lämpliga jordavstjälpningsplatser. Djurställen i närområdet har presenterats på kartan i bedömningsplanen. På den norra sidan av projektområdet finns många pälsfarmer på mindre än en kilometers avstånd från projektområdet.

NTM-centralens markanvändningsgrupp fäster uppmärksamhet på planerna för närområdena och på landskapsområdena samt påpekar att det är viktigt att riktvärdena för buller och blinkande ljus och skuggor inte överskrids.

NTM-centralens vattentjänstgrupp konstaterar att det inte finns klassificerade och värdefulla bergsområden, moränområden eller vind- och strandavlagringar i projektområdet eller i dess närhet. I området av den planerade vindkraftsparken finns områden, där förekomsten av sura sulfatjordar är möjlig. De planerade kraftverken och elöverföringsledningarna ligger inte i ett klassificerat grundvattenområde.

NTM-centralens ansvarsområde för trafik och infrastruktur konstaterar att den framförda planen för bedömning av trafikkonsekvenserna och beskrivningen av projektområdets nuläge ur trafiksynpunkt ser ut att vara tillräckliga. Om landsvägsnätet eller anslutningarna måste förbättras för att transporterna av vindkraftverken ska nå fram, bör projektägaren eller -aktören i god tid vara i kontakt med NTM-centralen i Södra Österbottens ansvarsområde för trafik och infrastruktur. För alternativa platser för anslutning till vindkraftsparkens område bör anslutningstillstånd sökas av NTM-centralen i Birkaland.

Sammanlagt 34 åsikter har lämnats in, av vilka elva hade undertecknats av två eller flera. I åsikterna fästs uppmärksamhet på bland annat följande aspekter:

Projektets och vindkraftverkens placering

I nästan alla åsikter anses att vindkraftverkens avstånd till bebyggelsen är alldeles för kort. Också placeringen av vindkraftverken mellan tre tätorter (Korsnäs, Korsbäck och Taklax) anses vara för trångt och man anser ytterligare att kraftverken stör levnadsförhållandena för alldeles för många människor. Minimiavståndet från ett kraftverk till bebyggelse anses vara 2–3 kilometer eller vindkraftverkets höjd X 10. Bedömningsplanens karta över bosättingens läge i förhållande till projektområdet ogillades i åsikterna och den ansågs vara för otydlig. I flera åsikter framförs att projektet inte ska genomföras.

Människornas trivsel, buller och blinkande ljus och skuggor

I åsikterna är man oroliga över vindkraftverkens effekter på hälsan och man anser att de är en stor trivselolägenhet för människorna. Bullerproblemen och problemen av blinkande ljus och skuggor lyftes fram i många åsikter såsom även behovet av opartiska modelleringar. Många kommenterade att exempel från tidigare vindkraftsparker visar på att bullret är störande. Det framfördes även oro om buller under pågående bygge. Vindkraftverken anses störa rekreativ användningen, jakten och turismen i området.

Företagsverksamhet och kommunens dragningskraft

I flera åsikter anses att Korsnäs kommun borde satsa på att skapa andra, bestående arbetsplatser än de som fås via vindkraften. I åsikterna tror man att vindkraften försämrar viljan att flytta till kommunen. Korsnäs anses vara en lugn och idyllisk kommun och vindkraften anses inte passa in i kommunens image. Även landsbygdsföretagarna är rädda för att vindkraften medför olägenheter för företagsverksamheten. Fastigheternas värde befaras sjunka i området när dragningskraften minskar. Fastighetsskatten anses inte ersätta olägenheterna.

Naturvärden, fågelbestånd och fiskbestånd

I många åsikter är man bekymrad över vindkraftsprojektets konsekvenser för områdets naturvärden. I åsikterna lyftes fågelbeståndet och bland annat förekomsten av havsörn fram. Dessutom påminde man om att projektområdet ligger i fåglarnas flyttsträck (trana, gås, svan). Natur- och fågelutredningarna ansågs vara föråldrade. Bäckarna i området är betydande fisklekplatser och krav på noggrannare undersökningar framfördes.

Landskapet, fornminnen

I åsikterna framfördes många fornminnesobjekt i projektområdet, vilka bör beaktas i planeringen. Eftersom elöverföringsruttens läge ännu saknas, konstaterades att fornminnena bör utredas i ruten. Projektet anses ha negativa effekter för landskapet.

Övriga konsekvenser

I många åsikter krävdes att projektets klimatkonsekvenser utreds. Avvikande från bedömningsplanen anses projektet också orsaka negativa klimatkonsekvenser, eftersom effekten av kolsänkan minskar när träden avverkas.

Efter att verksamheten har avslutats befaras i kommentarerna om avfallet att rivningsansvaret och kostnaderna faller på markägarna. I åsikterna vill man också att konsekvenserna i anslutning till säkerheten (isfara, eldsvådor) och kommunikationsförbindelserna (TV-signalen, mobiltelefonförbindelserna) ska utredas.

I åsikterna hänvisas dessutom till att projektet har ändrats efter det tidigare MKB-förfarandet och uppgörandet av arrendeavtalen, olägenheterna av elöverföringen och bl.a. till att projektet inte överensstämmer med de riksomfattande målen för områdesanvändningen.

KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE

Planen för miljökonsekvensbedömning omfattar kraven på innehåll som nämns i 3 § i MKB-förordningen och bedömningsplanen har behandlats på det sätt som krävs enligt MKB-lagstiftningen.

Utöver det som framförs i bedömningsplanen bör följande aspekter som framförs av kontaktmyndigheten (punkterna KM nedan) beaktas när bedömningsbeskrivningen och tillhörande utredningar görs upp.

Beskrivning av projektet

I projektbeskrivningen framförs uppgifter om projektets läge, kraftverkskonstruktion, elöverföring, byggande och byggandets varaktighet. Planeringsområdet och kraftverken presenteras med hjälp av en karta. För elöverföringen har ingen preliminär rutt framförts. Mängden marksubstans som behövs för att bygga projektet eller täktområdena har inte heller framförts. I bedömningsplanen framförs att konsekvenserna efter att verksamheten har avslutats bedöms i bedömningsbeskrivningen med antagandet att kraftverkskonstruktionerna ovan jord rivs och betongfundamenten och kablarna lämnas kvar i marken.

KM: Förutom elöverföringsrutten presenteras den tekniska beskrivningen av projektet tillräckligt för programskedet. Kontaktmyndigheten anser att en preliminär ruttplan för jordkablarna från projektområdet till elstationen i Taklax borde ha framförts i projektbeskrivningen.

I bedömningsbeskrivningen bör mängden marksubstans som behövs för projektet och täktområdena samt eventuella deponeringsområden framföras. I bedömningsbeskrivningen bör också framföras avfall som uppstår under verksamhetstiden och efter att verksamheten har upphört, avfallets mängd och behandlingsmetoder så att även kraftverkens fundament rivs. I beskrivningen om urbruktagning av vindkraftsprojektet bör man berätta vem som ansvarar för att ta bort kraftverken.

Alternativ i granskningen

Till MKB-förfarandets viktigaste principer hör granskningen av alternativ, vars syfte är att stöda beslutsfattandet genom att framställa information om alternativa projektlösningar och deras miljökonsekvenser samt konsekvensskillnader. I projektet framförs utöver det s.k. 0-alternativet även två genomföringsalternativ, som avviker från varandra i fråga om vindkraftverkens placering. Elöverföringsmetoden i alternativen ändras inte.

KM: I bedömningsplanen beskrivs på ett tydligt sätt de olika kraftverksalternativen med hjälp av kartor. Projektområdet ingår i vindkraftsområdet (tv-1) enligt landskapsplanen.

Alternativen som framförs i bedömningsplanen är tillräckliga enligt MKB-lagen. Skillnaderna mellan ALT1 och ALT2 är dock mycket små, vilket har påpekats i flera utlåtanden. För att utreda skillnaderna mellan de olika alternativens miljökonsekvenser rekommenderas att skillnaden mellan alternativen som undersöks skall vara större med avsikt på antalet kraftverk, deras placering eller storlek.

Utredningarna täcker såväl vindparksområdet som kraftledningsrutten dock med tyngdpunkt på vindkraftsområdet. Kontaktmyndigheten konstaterar att konsekvenserna bör beaktas på ett övergripande sätt i bedömningsbeskrivningen för såväl vindkraftsparkens som för kraftledningsrutten del.

Koppling till andra projekt och planer

I bedömningsplanen beskrivs avtalen och besluten om vindkraften och Finlands mål för vindkraftsproduktionen, projektets mål och den regionala betydelsen. Dessutom beskrivs de riksomfattande målen för områdesanvändningen samt övriga vindkraftsprojekt i närområdet. Vindkraftsprojekten har presenterats i tabellform och på kartan.

KM: Kopplingen till andra projekt och planer har inte specificerats i en egen helhet, utan uppgifterna finns utspridda i olika delar av bedömningsplanen. Kontaktmyndigheten påpekar att projektets koppling till andra planer dock bör beaktas i bedömningsbeskrivningen.

Nödvändiga tillstånd och beslut

I bedömningsplanen presenteras i en tabell de tillstånd och planer som behövs för projektet och ytterligare tillstånd som eventuellt behövs.

KM: Tillstånden som behövs i projektet har framförts tydligt i en tabell. Utöver tabellen skulle det vara bra att noggrannare beskriva varför man ansöker om vart och ett tillstånd. Dessutom bör det utredas om separata tillstånd behövs för nödvändiga marksubstanser och substanser som uppkommer i samband med byggandet.

MKB-förfarandet och arrangemang för deltagande

I bedömningsplanen presenteras MKB-förfarandets tidtabell och planläggningens preliminära tidtabell, plan för deltagande i planeringen, delaktiga och kommunikation. I projektet ordnades en förhandsförhandling. I programmets samrådsskede ordnades ett för alla öppet webinarium, som på grund av coronasituationen ersatte det fysiska evenemanget för allmänheten. I projektet genomförs en invånarenkät.

KM: Framställningen om hur deltagandet ska ordnas motsvarar principerna enligt MKB-lagen. I bedömningsbeskrivningsskedet bör uppmärksamhet fästas på de berörda möjligheter att delta i synnerhet om coronapandemin eventuellt fortsätter. Eftersom en preliminär ruttbeskrivning av elöverföringsrutten saknas har invånarna inte kunnat delta i förfarandet i bedömningsplanens detta skede, varför särskild uppmärksamhet bör fästas på att informera markägarna i elöverföringsruttens planeringsområde.

Konsekvenser som bedöms, avgränsning av verkningsområdet och bedömningsmetoder

I bedömningsplanen framförs miljökonsekvenserna som bedöms och utredningar som görs upp. I bedömningen bedöms konsekvenserna av både vindkraftsparken och elöverföringsrutten. I bedömningsplanen nämns konsekvenserna för landskapet och fågelbeståndet som de mest betydande miljökonsekvenserna av vindkraftsprojekten. Bedömningen av projektets miljökonsekvenser grundar sig på multikriterieanalys – granskning av betydelsen av konsekvensernas storleksklass, konsekvensobjektets karaktär/känslighet och konsekvenser som följer på det. I bedömningen av ett vindkraftverksprojekts miljökonsekvenser klassificeras konsekvensobjektets

känslighet i fyra klasser 1) obetydlig, 2) måttlig, 3) stor och 4) mycket stor. Förändringens omfattning fastställs på basis av 1) geografisk omfattning, 2) varaktighet och 3) styrka.

Olika miljökonsekvensers verkningsområde, konsekvensens omfattning och avgränsning har presenterats både verbalt och med hjälp av en åskådlig kartbild. Konsekvensområdets omfattning beror på granskningsobjektets egenskaper. Vissa konsekvenser begränsas till vindkraftsparkens område såsom exempelvis byggande och vissa sprids på ett mycket stort område såsom exempelvis landskapskonsekvenserna.

KM: I bedömningsbeskrivningen bör metoderna som tillämpats i bedömningen framföras tydligt skilt för varje konsekvens som granskas. I bedömningen bör såväl eventuella positiva som negativa konsekvenser beaktas. Konsekvenserna bör utredas tillräckligt ingående med avsikt på byggtiden, driften och urbruktagningen både för vindkraftsområdet och för elöverföringsrutten. I bedömningsbeskrivningen bör projektets verkningsområden framföras skilt för varje konsekvensobjekt, även med hjälp av kartbilder. I bedömningsbeskrivningen bör också konsekvenserna av 0-alternativet beaktas.

I bedömningsförfarandet lyfts uttryckligen inte de mest betydande konsekvenserna som förväntas i detta projekt, utan konsekvenserna har bedömts på allmän nivå i fråga om vindkraftsprojekt. Kontaktmyndigheten påpekar att varje projekt har sina egna särdrag som beror på projektets läge och områdets särdrag såsom bebyggelse, landskapsförhållanden, markanvändning och naturförhållanden. För att rikta bedömningens tyngdpunkter borde viktiga konsekvensobjekt som identifierats i detta aktuella projekt lyftas fram i bedömningsplanen.

I bedömningsplanen har förändringens omfattning och konsekvensernas betydelse uttryckts i texten på annan skala än i planbilden. I bedömningsbeskrivningen bör text och bild stämma överens. Kontaktmyndigheten anser att med den större skalan enligt figuren får man bättre fram skillnaderna jämfört med den mindre skalan.

Förebyggande och lindring av skadliga konsekvenser och osäkerhetsfaktorer i bedömningen

Eventuella åtgärder för att minska och lindra olägenheterna framförs i bedömningsbeskrivningen. Mera detaljerade tekniska lösningar utreds i den fortsatta planeringen som pågår under miljökonsekvensbedömningen.

Antaganden som tillämpats och som gjorts i bedömningen samt osäkerhetsfaktorernas existens och deras effekt på bedömningens slutresultat framförs i MKB-beskrivningen och i skilda utredningsrapporter.

KM: Metoderna för att minska skadliga konsekvenser som framförs i bedömningsbeskrivningen bör vara genomförbara och tillräckligt konkreta. I bedömningsbeskrivningen bör osäkerhetsfaktorerna presenteras skilt för varje konsekvens.

Konsekvenser för samhällsstruktur och markanvändning

Enligt bedömningsplanen består projektområdets närmiljö av skogsbruksområde och landsbygd. Större åkerområden finns i närheten av Korsnäs centraltätort på den västra och nordvästra sidan av projektområdet samt runt byarna i näromgivningen. På fem kilometers avstånd från projektområdet ligger byarna Korsbäck och Taklax samt två småbyar. I projektområdets närmiljö finns bara ett fåtal enskilda fritidshus. Fritidsbebyggelsen är koncentrerad till kusten på den sydvästra

och nordvästra sidan av projektområdet. På mindre än två kilometers avstånd från projektområdet finns cirka 800 bostads- och fritidshus. Det närmaste bostadshuset ligger på den nordöstra sidan av projektområdet, på cirka 300 meters avstånd från projektområdets gräns.

Direkta konsekvenser som begränsar markanvändningen i vindkraftsparken är mycket lokala och riktas främst till byggplatserna och deras omedelbara närhet. Indirekta konsekvenser (konsekvenser av buller, blinkande ljus och skuggor och landskapskonsekvenser) begränsar markanvändningen avsevärt mer.

I bedömningsplanen redogörs för de riksomfattande målen för områdesanvändningen och hur de kopplas samman med projektet. I konsekvensbedömningen används gällande och aktuella markanvändningsplaner (landscapsplaner, general- och detaljplaner, övriga markanvändningsplaner) samt tillhörande miljöutredningar, fotografier och flygfotografier, buller-, skugg- och siktmodelleringar som gjorts i projektet, kartgranskningar och responsen som lämnats in om MKB-programmet. Dessutom intervjuas lokala planerare av markanvändningen.

I bedömningen av konsekvensernas betydelse fästs uppmärksamhet på markanvändningsformerna som finns i projektområdet, deras värde för regionen och hur sällsynta de är. Dessutom granskas också projektets konsekvenser för samhällsstrukturen och markanvändningen med avsikt på verkställandet av målen för områdesanvändningen både i landskapet och nationellt.

KM: I bedömningsbeskrivningen bör det bedömas hur projektet verkställer planeringsbestämmelserna i landskapsplanen. Vid behov förhandlas med andra aktörer i området om samordning av planeringsbestämmelserna. Bl.a. Fingrid Abp har i sitt utlåtande anmärkt på reserveringen för elöverföringsrutt genom projektområdet och dess betydelse. I bedömningsbeskrivningen bör även framföras på vilket sätt de riksomfattande målen för områdesanvändningen beaktas i projektet.

Projektområdet ligger i området mellan tre tätorter och i dess närhet finns mycket bebyggelse och olika markanvändningsformer. Konsekvenserna för dessa bör utredas på ett övergripande sätt.

I bedömningsplanen presenteras vindkraftsavgränsningen enligt landskapsplanen bara på en karta och det finns överhuvudtaget ingen karta som skulle visa förläggningsplatserna för de planerade vindkraftverken i förhållande till landskapsplanens avgränsning. Kontaktmyndigheten påpekar att en sådan karta bör presenteras i bedömningsbeskrivningen.

Konsekvenser för landskapet, den byggda kulturmiljön och fornminnena

Enligt bedömningsplanen finns det flera värdefulla landskapsområden i projektområdets omgivning. Det närmaste riksomfattande värdefulla landskapsområdet Övermalax-Åminne ligger som närmast på cirka 21 kilometers avstånd från projektområdet och på mindre än 20 kilometers avstånd finns två objekt (Harrström ådals kulturlandskap, 4 km och Närpes ås kulturlandskap, 15 km), vilka finns med i den uppdaterande inventeringen av landskapsområden. På mindre än 20 kilometers avstånd finns dessutom sju andra värdefulla kulturlandskap av landskapsintresse. De närmaste RKY 2009-objekten är kyrkan och prästgården i Korsnäs, som ligger som närmast 14 kilometer från projektområdet och Harrström fiskehamn och by som ligger som närmast på cirka 2,5 kilometers avstånd från projektområdet. På 5–20 kilometers avstånd finns dessutom fyra andra RKY 2009-objekt.

I bedömningen av landskapskonsekvenserna granskas förändringar i landskapets och kulturmiljöernas struktur, karaktär och kvalitet på grund av byggande av vindkraftsparkerna och tillhörande elöverföringskonstruktioner. Vindkraftverkens synlighet i landskapet beror på kraftverkens höjd och de omgivande områdenas täckningsgrad och skillnader i höjdvariationer.

Som källmaterial för bedömning av konsekvenser som landskapet och kulturmiljön utsätts för används bland annat fältbesök, tidigare utredningar m.m. om områdets landskapsområden, skyddsvärda områden och specialobjekt samt fotografier och flygfotografier samt kartor. I samband med projektet görs en utsiktsanalys och landskapskonsekvenserna åskådliggörs bland annat med visualiseringar. Landskapskonsekvensernas betydelse bedöms genom att granska vindkraftsparkens dominans i landskapet samt hur stor förändringen är på grund av vindkraftsparken jämfört med den nuvarande landskapsbilden.

Uppgifterna om fornminnen grundar sig på uppgifter i fornminnesregistret samt på uppgifter från tidigare arkeologiska undersökningar och utredningar som har gjorts i projektområdet. Konsekvenserna för fornminnen bedöms på basis av de befintliga källuppgifterna och terränginventeringen.

KM: Enligt bedömningsplanen används miljöministeriets handledning (Weckman 2006) som grund för bedömningen. Enligt handledningen har det specificerats hur långt kraftverkens olika konstruktioner syns. Kontaktmyndigheten påpekar att i bedömningen av landskapskonsekvenserna måste det beaktas att kraftverksstorleken har blivit avsevärt större efter att handledningen har publicerats. Således kan avstånden inte direkt jämföras med handledningen, eller det måste framföras en bedömning av hur situationen avviker från situationen då handledningen har publicerats. I bedömningsbeskrivningen måste de planerade kraftverkens synlighet i verkligheten beaktas.

I bedömningen bör även flyghinderljusens konsekvenser för utsikten nattetid åskådliggöras. I bedömningen av landskapskonsekvenserna bör man även granska eventuell samverkan med andra vindkraftsprojekt i närområdet.

I sitt utlåtande påpekar Österbottens museum att konstruktioner, som inte kan tolkas som skyddade fasta fornminnen med stöd av fornminneslagen, men som representerar s.k. annat kulturarv, kan skyddas från fall till fall med bestämmelserna i markanvändnings- och bygglagen.

Konsekvenser för marken samt yt- och grundvattnet

Marken i vindkraftverkens område består huvudsakligen av blandade jordarter, med det finns även torvskikt och små försumpade områden. Det är osannolikt men möjligt att det förekommer sulfidsediment i projektområdet. Det finns inga värdefulla bergsområden, moränområden eller vind- och strandavlagringar i projektområdet eller i dess närhet.

Projektområdet ligger i fem olika delavrinningsområden av den tredje graden. Poikeldiket rinner genom projektområdet i riktningen norr-söder. I projektområdet eller dess omedelbara närhet finns inga naturliga småvatten. Projektområdet ligger inte i ett klassificerat grundvattenområde. Boviksandens grundvattenområde (1028001) ligger på cirka två kilometers avstånd från projektområdet på den västra sidan.

Konsekvensernas omfattning bedöms som expertbedömning genom att granska markens kvalitet och bärkraft på byggnadsplatserna, förekomsten av vattendrag i förhållande till byggnadsplatserna, byggarbetets varaktighet och fysiska räckvidd. Vindkraftsparkens konsekvenser för berg-

och markgrunden samt grundvattnet riktas huvudsakligen till byggåtgärdernas område. Byggnad av vindkraftsparken kan påverka de ytvatten, i vilkas närhet markbyggande utförs.

KM: I beskrivningen av projektområdet framförs inte marken, yt- och grundvattenförhållandena i elöverföringsrutten. I konsekvensbedömningen bör eventuella konsekvenser på grund av byggande av elöverföringen även granskas. I bedömningsbeskrivningen bör även beskrivas riskerna som byggande på eventuella sura sulfatjordar innebär för ytvatten både i vindkraftsområdet och i elöverföringsrutten. I beskrivningen bör även framföras åtgärder i syfte att lindra riskerna och effekterna som uppnås med åtgärderna.

Konsekvenser för klimatet

Vindkraften ersätter motsvarande mängd energi som framställs med fossila bränslen. I bedömningsplanen framförs att vindkraftsparkens klimatkonsekvenser bedöms som skillnaden mellan vindkraftsparkens teoretiska energiproduktionskapacitet och energimängden som framställs med reglerkraft. Klimatkonsekvensen fastställs som förändring av mängden svaveldioxid, kväveoxid, koldioxid och partiklar. Som utsläppskoefficient används de genomsnittliga koefficienterna för Finlands kolkondensproduktion.

KM: Kontaktmyndigheten konstaterar att förbudet mot användning av stenkol som energi träder i kraft 1.5.2029, varför det inte är ändamålsenligt att jämföra vindkraftsproducerad el med kolkondenselektricitet. I bedömningen bör man inte använda fasta marginalutsläppskoefficienter för elproduktion eller utsläppskoefficienter för vissa bränslen, utan en utsläppskoefficient för elproduktion som kan förutspås för tidpunkten då vindkraftsparken är i drift. I bedömningen bör även bedömas elproduktionsstrukturen när den planerade vindkraftsparken är i drift och eventuellt behov av reglerkraft samt elöverföringsförbindelsernas tillräcklighet.

Av bedömningsplanen framgår inte på vilket sätt utsläppen under vindkraftsparkens hela livscykel beaktas. I bedömningsbeskrivningen bör utöver utsläppen under drift även beaktas utsläppen från transporten av kraftverksdelar, vindkraftsparkens byggande och rivning av vindkraftverken. I bedömningsbeskrivningen bör tydliga beräkningsgrunder framföras och informationskällor uppges. Vindkraftsparkens utsläppskoefficient bör anges som g CO₂/kWh med beaktande av anläggningens hela livscykel.

Konsekvenserna för luftkvaliteten bör bedömas skilt.

Konsekvenser för växtligheten och värdefulla naturobjekt

Typiskt för projektområdet är den jämna terrängformen och den tämligen karga, talldominerade miljön. I området finns ekonomiskog, avverkade öppningar samt dikade och delvis utdikade myrmarker. I området finns vissa bara delvis eller helt och hållet odikade myrmarker, av vilka de största delvis dikade myrarna Lövismossen och Högmossen finns i områdets södra del. Projektområdets trädbevuxna områden är huvudsakligen till skogsbruksanvändning uppdriva och till strukturen ensidiga skogar med barrträdsdominans eller blandträd i olika skeden.

Naturtyperna i projektområdets norra del har kartlagts åren 2012 och 2014. Karteringarna kommer att kompletteras under fältperioden 2021 och täcker hela projektområdet. De värdefulla naturobjekten som har identifierats i utredningarna är Lövismossens och Högmossens huvudsakligen odikade myrmarker och den gamla skogen på den västra sidan av Poikeldiket. I projektområdet har dessutom enligt källuppgifterna funnits en förekomst av flygekorre, som konstaterades vara oduglig för flygekorre i utredningen år 2014. Nutillståndet i fråga om tidigare identifierade

värdefulla naturobjekt och deras gränser kommer att ses över under fältperioden 2021. I projektområdet finns inga särskilt viktiga livsmiljöer enligt skogslagen (Skogslagen 10 §). Miljöstödsobjekten inom skogsbruket utreds.

I bedömningen av konsekvenserna för naturen bedöms projektets konsekvenser för allmän växtlighet och i övrigt värdefulla naturtyper enligt de nationella lagarna eller av regional betydelse. Resultaten av växtlighets- och naturtypsinventeringar som har gjorts under olika fältperioder (2012, 2014, 2021) sammanställs och rapporteras i en skild natur- och fågelutredning. I terrängutredningen år 2021 kommer hela projektområdet att inventeras. I konsekvensbedömningen granskas hur samverkan av projektet och andra projekt i närområdet kommer att påverka naturens mångfald i området som helhet såsom även betydande naturobjekt och arter som har lokaliserats i Poikel vindkraftsparks projektområde. I MKB-beskrivningen kommer naturkonsekvenserna att bedömas på basis av resultaten från utredningen av naturvärdenas nutillstånd.

KM: I fråga om projektets elöverföringsrutt har växtlighetens och naturtypernas nutillstånd inte utretts. I bedömningsplanen framförs att området för granskning av naturkonsekvenserna omfattar i huvudsak det avgränsade vindkraftsparkens område och dess omedelbara närmiljö med fokus på värdefulla objekt med avsikt på mångfald och skyddsmässigt värdefulla arter. Konsekvenserna bör också granskas längs elöverföringsrutten.

Konsekvenser för fågelbeståndet och faunan (inklusive viltarterna)

Det närmaste internationellt viktiga fågelområdet (IBA) är Kvarkens skärgård, som ligger på cirka tre kilometers avstånd från projektområdet. Det närmaste nationellt viktiga fågelområdet (FINIBA) är Halsön, ett objekt som består av två skilda områden, av vilka det närmare ligger på cirka en kilometers avstånd på projektområdets nordvästra sida. I närheten av projektområdet finns två viktiga fågelområden av landskapsintresse; Harrström-Brusudden på den sydvästra sidan av projektområdet på cirka två kilometers avstånd och Västanlind på projektområdets nordvästra sida på cirka en kilometers avstånd.

De primära informationskällorna för bedömning av konsekvenserna för fågelbeståndet är uppföljningen av konsekvenserna för fågelbeståndet som har gjorts i vindkraftsparkernas områden längs Bottenvikens kust under åren 2014–2020. I samband med de planerade vindkraftsprojekten i kustområdet i Närpes, Korsnäs och Malax har det ordnats flyttningsobservation bland annat åren 2012–2013. I samband med Poikel vindkraftsprojekt har ingen kontroll av fågelflyttningen i projektets tidigare skeden ordnats. I samband med nuvarande projekt har kontroll av fågelflyttningen inte planerats under år 2021. Enligt bedömningsplanen kan man på basis av ovan nämnda material och annan tillgänglig information göra ett sammandrag om hur Poikel vindkraftspark placeras i fåglarnas flyttsträck och om fågelflyttleder som blir kvar i området mellan de olika vindkraftsprojekten.

Det häckande fågelbeståndet i Poikel vindkraftsparks projektområde har utretts tidigare åren 2012 och 2014. År 2015 iakttogs också det närliggande fiskgjusereviret och i vilken riktning fåglarnas matflygningar riktade sig. Under år 2021 utreds bland annat lekplatserna för ugglor och skogshöns i projektområdet och nuläget i fråga om det häckande fågelbeståndets och fåglarnas livsmiljöer. Nuläget i fråga om fiskgjusereviret i närheten av projektområdet granskas i början av häckningsperioden och vid behov observeras vart fåglarnas matflygningar riktar sig.

I Poikel vindkraftsparks projektområde har det gjorts utredningar av arterna (fladdermus, flygekorre) enligt EU:s habitatdirektiv IV (a) under åren 2012 och 2014 och åkergröda år 2012. Nuläget

i fråga om kända förekomster av flygekorre kommer att ses över år 2021. Förekomsten av stora rovdjur utreds med intervjuer av jaktföreningar och intressegrupper samt vid behov på basis av Naturresurscentrets material.

Tillståndet hos viltbestånden i projektområdet utreds på basis av Naturresurscentrets material och genom att intervjua representanter för jaktföreningar som är verksamma i projektområdet. På basis av nuvarande viltbestånd som jagas och intervjuer om jägarnas erfarenheter bedöms projektets konsekvenser för jakten som rekreatjonsform.

KM: Det finns flera för fågelbeståndet värdefulla MAALI-, IBA-, FINIBA- och Naturaområden i närheten av Poikel projektområde. Dessutom ligger projektområdet i de viktiga huvudflyttsträcken längs kusten. Både i Forststyrelsens, Naturresurscentrets, Västkustens miljöenhets och NTM-centralens naturskyddsenshets utlåtanden konstateras att fågelutredningarna bör uppdateras. Även i åsikterna påpekas havsörnarna som har observerats i området och bland annat trornas, svanornas och gässens rikliga flyttning över området.

Kontaktmyndigheten anser att utredningar av flyttfåglarna bör göras i projektet (vår- och höst-uppföljning). Dessutom bör projektet göra utredningar om rovfåglarnas flyttning, häckning och jaktflygningar. Fiskgjuseboet som nämns i bedömningsplanen bör beaktas i utredningarna i enlighet med Forststyrelsens utlåtande. Förekomsten av däggdjur bör utredas noggrannare exempelvis med hjälp av linjetaxering av snöspår.

I bedömningsplanen redogörs inte alls för projektområdets småvatten eller bäckar och deras betydelse för fiskbestånden. I flera åsikter framförs deras betydelse som fisklekplats. Kontaktmyndigheten anser att bäckarnas och småvattnens betydelse för fiskbestånden bör utredas.

Konsekvenser för Naturaområden, naturskyddsområden och områden i naturskyddsprogrammen

På den sydöstra sidan av projektområdet, som närmast på cirka 34 meters avstånd, ligger Degermossens Naturaområde (FI0800019). I närheten av projektområdet (på cirka 5 kilometers radie) ligger dessutom Naturaområdet Kvarkens skärgård (FI0800130) på cirka 3,3 kilometers avstånd och Kackurmossens Naturaområde (FI0800018) på cirka 5,3 kilometers avstånd. I projektområdet finns inga naturskyddsområden eller områden i naturskyddsprogrammen. De närmaste naturskyddsområdena är privata naturskyddsområden i Degermossens myrmarksområde.

På den nordvästra sidan av projektområdet på cirka 4,6 kilometers avstånd finns UNESCOs världsarvsobjekt Kvarkens skärgård, i vars område landhöjningen efter istiden avspeglas i landskapet och i naturförhållandena.

I samband med MKB-förfarandet prövas enligt bedömningsplanen behovet av en Naturabedömning för de Naturaområden som ligger i projektområdets omgivning, vilka projektet eventuellt kan påverka. Utöver Naturaområdena beaktas också andra naturskyddsområden i närområdet, skyddsprogrammets objekt och motsvarande områden i bedömningen av vindkraftsprojektens konsekvenser.

KM: Kontaktmyndigheten påpekar att konsekvenserna för världsarvsobjektet Kvarkens skärgård bör bedömas i synnerhet med avsikt på landskapet och fågelbeståndet och även andra konsekvenser.

Fågelbeståndet ligger till grund för skyddet i flera Naturaområden, varför det är viktigt att uppdatera fågelutredningarna även i bedömningen av konsekvenserna för Naturaområdena. NTM-centralen ger ett skilt utlåtande om Naturabedömningarna.

Sammanlagda konsekvenser för människorna

I bedömningen av konsekvenserna för människorna behandlas projektets inverkan på människornas hälsa, levnadsförhållanden och trivsel. Projektets viktigaste konsekvenser för människan kan höra samman med boendetrivseln och rekreationen (jakt, bärplockning, friluftsliv). Förändringar i områdets markanvändning och landskap kan också ge upphov till konsekvenser såsom även ljud, blinkande ljus och skuggor samt säkerhetsrisker. Sociala konsekvenser uppstår såväl under tiden som vindkraftsparken byggs som under parkens drift.

I bedömningsplanen beskrivs bebyggelsen i närområdet. På mindre än två kilometers avstånd finns 782 bostadshus och 25 fritidshus med 1672 invånare. På mindre än fem kilometers avstånd bor 3000 invånare. De viktigaste källuppgifterna för bedömning av konsekvenserna för människorna erhålls från konsekvensbedömningen av andra konsekvenstyper i projektet såsom konsekvenser för markanvändningen, landskapet, ljudlandskapet och ljusförhållandena. I projektet genomförs dessutom en invånarenkät.

KM: På basis av åsikterna är invånarna i området särskilt oroad över trivseln och levnadsförhållandena i området. Korsnäs beskrivs som en trivsam, fridfull och idyllisk boningsplats. I nästan alla åsikter som har lämnats in anses att de planerade kraftverken står för nära bebyggelsen. I flera åsikter krävs att projektets konsekvenser för kommunens dragningskraft och för flyttrörelsen utreds. Projektet misstänks minska människornas vilja att flytta till kommunen, och tvärtom befaras en flyttrörelse bort från kommunen.

I bedömningsplanen har de sociala konsekvenserna inte lyfts fram på förhand som vindkraftsprojektets huvudsakliga konsekvenser. På basis av responsen från hörandet anser dock kontaktmyndigheten att dessa bör särskilt bedömas. I närområdet finns rikligt med bebyggelse som bör beaktas i projektet och med avsikt på konsekvenserna. Kontaktmyndigheten anser det vara bra att en invånarenkät utförs i projektet. I bedömningen bör man ta hänsyn till responsen som har erhållit på evenemangen för allmänheten och av invånarna och lokala föreningar under den pågående MKB-processen. Man bör även sträva efter att bedöma flyttrörelsen på grund av projektet.

Om det finns friluftsleder och stigar, bör projektets inverkan på användningen beaktas i bedömningsbeskrivningen.

Bullerkonsekvenser och konsekvenser av blinkande ljus och skugga

Bullerkonsekvenserna under vindkraftverkens drifttid bedöms med hjälp av bullermodelleringar. Bullermodelleringarna görs enligt miljöministeriets anvisning 2/2014. Det lågfrekventa bullret räknas enligt miljöministeriets modelleringsanvisning 2/2014 för de byggnader där bullermodelleringen har visat den hösta bullernivån. Modelleringarnas resultat jämförs med riktvärdena för utomhusbuller enligt statsrådets förordning och i fråga om uppskattat inomhusbuller med gränserna i social- och hälsovårdsministeriets förordning 545/2015.

Konsekvenserna av blinkande ljus och skuggor som vindkraftverken orsakar i miljön bedöms med hjälp av modellering. Modelleringen görs på basis av en Real Case-situation, då man beaktar solens position i horisonten under olika klock- och årstider, molnigheten varje månad, dvs.

hur mycket solen lyser när den ligger ovanför horisonten såsom även vindkraftverkens uppskattade drifttid varje år. I bedömningen beaktas känsliga objekt i verkningsområdet, dvs. fritidsfastigheter och fast bebyggelse.

KM: Av bedömningsplanen framgår inte huruvida det är möjligt att genomföra bullermodelleringarna enligt miljöministeriets anvisningar för kraftverken i alternativen ALT1 och ALT2. Kontaktmyndigheten påpekar att bullermodelleringarna och rapporteringen av dem bör göras enligt miljöministeriets anvisningar och i princip bör bullermodelleringarna göras för vindkraftverk med motsvarande effekt och storlek som framförs i bedömningsprogrammets alternativ.

Bullerfrågan har lyfts fram i flera åsikter och även lokala myndigheter har i sina utlåtanden förutsett att riktvärdena ska efterföljas. I projektets närområden finns mycket rikligt med bebyggelse. Om bullermodelleringar inte kan göras upp med kraftverkstyperna enligt alternativen i MKB-förfarandet, bör enligt principen om iakttagande av särskild försiktighet framföras bedömningar av konsekvenser på grund av ändringar i kraftverkens effekt, höjd och rotordiameter för källbullernivån och för spridningen av bullret. Även i fråga om spridningen av lågfrekvent buller bör skillnaderna mellan kraftverken enligt modelleringen och alternativen ALT1 och ALT2 framföras såsom även deras konsekvenser för bullernivån och spridningen av buller.

Modelleringen av blinkande ljus och skuggor bör göras med kraftverkstyperna som framförs i bedömningsplanen och i bedömningen bör man beakta att träd minskar olägenheterna av blinkande ljus och skuggor. Eftersom inga riktvärden har framförts om omfattningen av blinkande ljus och skuggor i Finland, bör andra länders rekommendationer användas som hjälp i bedömningen i enlighet med det som framförs i bedömningsprogrammet. I bedömningsbeskrivningen bör också granskas eventuell omfattning av blinkande ljus och skuggor och tidpunkter när fenomenet förekommer vid de närmaste bostads- och fritidshusen.

I bedömningen av buller och blinkande ljus och skuggor bör kraftverkens avstånd till närmaste fasta bostäder och fritidsbostäder framföras på ett tydligt sätt.

Konsekvenser för trafiken och flygtrafikens säkerhet

I synnerhet transporterna under byggtiden orsakar konsekvenser för trafiken. En betydande del av transporterna uppkommer bland annat av transporterna av stenmaterial som behövs för byggarbetet och servicevägarna samt betong som behövs för fundamenten. En mindre del av transporterna uppstår av de egentliga vindkraftskomponenterna och kraftledningskomponenterna.

Enligt bedömningsplanen bedöms trafikkonsekvenserna som projektet orsakar genom att jämföra transportmängderna i projektet med de nuvarande trafikmängderna på vägarna. I bedömningsplanen presenteras preliminära ruttplaner för transporterna som projektet kräver. På basis av ökad trafik och transporttypen bedöms konsekvenserna för trafikens funktion och säkerhet längs transportrutterna.

Eftersom vindkraftverken är höga konstruktioner, kan de orsaka en säkerhetsrisk för flygtrafiken om de placeras i området av flygplatser eller nära andra flygplatsers hinderbegränsningar. Projektområdet ligger i Vasa flygstations höjdbegränsningsområde. Avståndet till Vasa flygplats är cirka 40 kilometer. Den närmaste flygplatsen är Kauhajoki, som ligger på cirka 67 kilometers avstånd på den södra sidan av projektområdet. I fråga om konsekvenserna för flygtrafikens säkerhet granskas vindkraftverkens placering i förhållandena till flygstationerna och andra

flygplatser på basis av trafiksäkerhetsverket Traficoms anvisningar och flygplatsvisa områden med flyghinderbegräsningar.

KM: I bedömningsbeskrivningen bör kraftverkens höjd i förhållande till höjdbegräsningarna i flyghinderområdet i enlighet med Traficoms utlåtande. I planeringen av områdets trafik bör nödvändiga tillstånd beaktas och planeringen göras i enlighet med kommunikationsministeriets anvisningar.

Konsekvenser för näringsverksamheten

Enligt bedömningsplanen används uppgifter om ekonomin, sysselsättningen och näringarna i projektets verkningsområde såsom även information som har framställts i samband med andra konsekvensbedömningar samt utlåtanden, åsikter och resultat av invånarenkäten som erhöles i MKB-processen som källuppgifter för bedömningen. Projektområdet och dess närmiljö är huvudsakligen i skogsbruksanvändning. I projektområdet ligger Stormossens återvinningsstation. Vindparksprojektets konsekvenser för näringarna påverkar lokalt jord- och skogsbruket i projektområdet och annan verksamhet som genomförs i närheten av området. Sysselsättningseffekterna sträcker sig till många olika sektorer. Projektets konsekvenser för områdets turistnäring bedöms genom att beakta projektområdets nuvarande turismformer samt betydande turistobjekt i närområdet.

KM: I projektområdet och dess omedelbara närhet bedrivs jord- och skogsbruk samt pälsfarming. I bedömningsbeskrivningen bör konsekvenserna för befintliga näringar utredas och förändringarna för nuvarande och eventuellt nya näringar som projektet orsakar. I åsikterna anses att projektet inte medför nya arbetsplatser i området och att de arbetsplatser som uppstår ges till utomstående. I åsikterna önskas att kommunen satsar på att skapa andra, bestående arbetsplatser i området. Kontaktmyndigheten påpekar att en bedömning av utvecklingen i fråga om områdets nutillstånd om projektet inte genomförs bör framföras i bedömningsbeskrivningen. I bedömningen bör även näringarna beaktas.

Konsekvenser för radarverksamheten, kommunikationsförbindelserna och säkerheten

Vindkraftverken kan orsaka skuggningar och icke-önskade reflexioner i radaranordningarna. Konsekvensernas omfattning beror på kraftverkens placering och geometri i förhållande till radaranordningarnas läge. Projektets konsekvenser för Försvarsmaktens övervakningssystem bedöms på basis av utlåtande av försvarsmaktens huvudstab. Radiolänkförbindelserna kan påverkas om vindkraftverket står mellan sändaren och mottagaren. Även tv-signalerna kan utsättas för störningar.

I MKB-förfarandet bedöms på basis av de tekniska planerna om de allmänt framförda säkerhetsavstånden verkställs i vindkraftsparken. Dessutom identifieras miljö- och säkerhetsriskerna i anslutning till projektet och eventuella störningssituationer under projektets hela livscykel och sannolikheten för dessa bedöms och metoder begrundas i syfte att minska och förhindra eventuella risker.

KM: Utöver risken för fallande is, som nämns i bedömningsplanen, måste även övriga risker såsom eldsvåda beaktas i bedömningsbeskrivningen i enlighet med Österbottens räddningsverks utlåtande.

Kontaktmyndigheten konstaterar att utlåtandena av Traficom, Digita Oy, Elisa och Försvarsmakten måste beaktas i bedömningen. I utlåtandena framhävs konsekvenserna av planeringen av

vindkraftverkens placering för radar-, radio- och kommunikationsförbindelserna. Eventuella störningar kan också påverka den allmänna säkerheten, vilket bör beaktas i bedömningen av konsekvensernas betydelse. Enligt utlåtandena har den projektansvarige ansvar för att eliminera störningarna på sin bekostnad. Åtgärder för att utesluta störningar bör framföras i bedömningsbeskrivningen.

Samverkan med andra projekt

Projektets miljökonsekvenser bedöms som helhet med beaktande av verksamheten som redan idag finns i området och dessutom de planerade verksamheterna i den omfattning som projektet bedöms ha samverkan med detta projekt. Samverkan som riktar sig till människor bedöms i synnerhet med avsikt på konsekvenser för landskapet och rekreativsmöjligheterna. Av bullermodelleringarna och modelleringarna av ljus- och skuggkonsekvenser görs bedömningar av samverkan. I fråga om naturkonsekvenserna granskas samverkan av andra vindkraftsparker i närområdet i synnerhet med avsikt på fågelbeståndet. I fråga om trafikkonsekvenserna kan projektet ha samverkan med andra vindkraftsparker som har planerats i närområdet eller med andra stora byggprojekt om projekten byggs samtidigt. I bedömningen utreds projektens byggtidtabeller och transportrutter.

KM: Kontaktmyndigheten påpekar att längs kusten planeras ett avsevärt antal vindkraftsprojekt. I samband med samverkan bör i synnerhet beaktas konsekvenserna för fågelbeståndet och landskapet, människornas levnadsförhållanden och kommunikationsförbindelserna. I fråga om projekt som ligger på mindre än 10 kilometers avstånd bör även modelleringsgrundade bedömningar av samverkan från buller och blinkande ljus och skuggor framföras.

Miljön nuvarande tillstånd och dess utveckling

Vindkraftverken ligger i området mellan tre tätorter, Korsnäs, Korsbäck och Taklax, på cirka tre kilometers avstånd från centraltätorten österut. Avståndet till Harrström tätort är cirka 2,9 kilometer, till Petalax (Malax) tätort cirka 9,8 kilometer och cirka 7,4 kilometer till Molpe tätort. Avståndet till havskusten (Korsungsfjärden) är som närmast cirka 1,5 kilometer. Projektområdets närmiljö består av skogsbruksområde och landsbygd. I sydost gränsar projektområdet till en vidsträckt myrmark (Degermossen). Det närmaste bostadshuset ligger på den nordöstra sidan av projektområdet, på cirka 300 meters avstånd från projektområdets gräns.

I bedömningsplanen beskrivs områdets planläggningssituation i fråga om Österbottens landskapsplan 2040 och planerna som berör Korsnäs kommuns områden. Enligt bedömningsplanen ligger projektområdet i området av vindkraftverken i landskapsplanen. Genom området finns också ett förbindelsebehov för kraftöverföringsledning och ett förbindelsebehov för överföringsavlopp.

I planen beskrivs den nuvarande situationen när det gäller områdets samhällsstruktur, markanvändning, landskap, kulturmiljöer och områdets naturmiljö. Den nuvarande situationen på elöverföringsrutten har inte framförts. Bedömningen av den framtida utvecklingen av projektets influensområde har inte beskrivits.

KM: Uppgifterna om den nuvarande situationen i vindkraftsområdet presenteras på ett övergripande sätt med hjälp av åskådliga kartor. Vindkraftverkens förläggningsplatser i förhållande till avgränsningen i landskapsplanen framgår inte av kartbilderna. I bedömningsplanen borde också ha beskrivits den nuvarande situationen på elöverföringsrutterna, eftersom den hör väsentligt

samman med projektet. Det nuvarande tillståndet i elöverföringsrutten bör framföras i bedömningsbeskrivningen. I bedömningsplanen borde framföras en beskrivning av hur nutillståndet utvecklas om projektet inte genomförs. I bedömningsbeskrivningen bör en beskrivning framföras både för vindkraftsområdet och för elöverföringsrutten.

Bedömning av projektets genomförbarhet

I bedömningsplanen framförs att med bedömningsmetoden (separerande) kan man ta ställning till alternativens genomförbarhet med avsikt på miljön, men med metoden kan man inte avgöra vilket alternativ som är det bästa. Beslutet om bästa alternativ fattas av beslutsfattarna i det aktuella projektet. Konsekvenserna som har bedömts och skillnaderna mellan alternativen samlas i en tabell i syfte att underlätta inbördes jämförelse av alternativ.

KM: Resultaten av fyrstegsskalan i bedömningsplanen såväl för positiva som för negativa konsekvenser bör framföras skilt för varje konsekvensobjekt i en jämförelsetabell. Bedömningen av genomförbarhet bör också motiveras.

Uppföljning av konsekvenser

Enligt bedömningsplanen utarbetas ett uppföljningsprogram på basis av konsekvenserna som bedömts i MKB-beskrivningen och konsekvensernas betydelse. Med hjälp av uppföljningen framställs information om projektets konsekvenser och det hjälper till att observera eventuella oförutsedda, betydande skadliga konsekvenser, på basis av vilka man kan starta upp åtgärder i syfte att rätta till dem.

Rapportering och utarbetarnas kompetens

Bedömningsplanen har införts i samma dokument som planen för deltagande och bedömning i anslutning till delgeneralplanen för projektområdet. Dokumentet innehåller utöver bedömningsplanen även delar som hör samman med planberedningen.

KM: Dokumentet motsvarar till sin omfattning huvudsakligen kraven som förutsätts för ett bedömningsprogram enligt förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. I bedömningsplanen har elöverföringsruttens nuvarande tillstånd beskrivits mycket knapphändigt med beaktande av att elöverföringen räknas ingå i projektet. Även utvecklingen av nutillståndet i projektområdet bör framföras i bedömningsplanen. Bedömningarna och kompetensen hos dem som gjort upp bedömningarna har framförts på ett tydligt sätt. Bedömningsplanen är i sin helhet lättläst och utarbetad med tillräcklig sakkunskap.

UTLÅTANDET FRAMLAGT TILL PÅSEENDE OCH KUNGÖRELSE

Kontaktmyndighetens utlåtande är framlagt till påseende på webbsidan: www.miljo.fi/poikelvindkraftMKB.

NTM-centralen skickar kontaktmyndighetens utlåtande och kopior av utlåtandena till den projektsvarige. Ursprungshandlingarna sparas och arkiveras elektroniskt i NTM-centralen i Södra Österbottens ärendehanteringstjänst. Kontaktmyndighetens utlåtande skickas för kännedom till de instanser, av vilka utlåtande om bedömningsprogrammet har begärts.

Överinspektör

Jutta Lillberg-Puskala

Detta dokument har godkänts elektroniskt.

FASTSTÄLLANDE AV AVGIFTEN OCH SÖKANDE AV ÄNDRING I AVGIFTEN

Avgift 8 000 € (moms 0 %)

Avgiften fastställs enligt bilagan i statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralernas, arbets- och näringsbyråernas samt utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer åren 2019. Enligt avgiftstabellen är priset för ett utlåtande som avses i MKB-lagen eller 30 a § i markanvändnings- och bygglagen i ett vanligt projekt (11–17 dagsverken) 8 000 euro.

En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts när avgiften som uppbärs för utlåtandet har fastställts kan begära omprövning av NTM-centralen i Södra Österbotten inom sex månader från att avgiften har påförts. Adress: NTM-centralen i Södra Österbotten, ansvarsområdet för miljö och naturresurser, PB 262, 65101 Vasa, e-post: registratur.sodraosterbotten@ntm-centralen.

SÄNDLISTA

Poikel Vindkraft Ab/Oy

Edsvik vindpark Ab

FCG Finnish Consulting Group Oy

Korsnäs kommun

För kännedom

Parter, som utlåtande har begärts av